

Stand van zaken notitie openbare orde en veiligheid – Terugblik 2023

Via deze notitie ontvangt u een stand van zaken op het gebied van openbare orde en veiligheid. Dit doen we aan de hand van de thema's die zijn benoemd in het Integraal Veiligheidsbeleid 2022-2025.

Actualiteiten per thema

1. Leefbaarheid en fysieke verloedering

Buurtbemiddeling

Op 26 september heeft de raad ingestemd met het voorstel om de tweejarige pilot “buurtbemiddeling en professionele mediation” te starten. De pilot is gericht op het verhogen van het veiligheidsgevoel en het woon- en leefklimaat van de burger binnen de gemeente Twenterand. Tevens is de pilot gericht op vermindering van werklast en kosten van woningcorporatie, politie en gemeente.

Sinds de raad heeft ingestemd zijn de gemeente en Avedan Welzijn bezig geweest met de organisatorische voorbereidingen. Ook is een mediator gevonden die zal deelnemen in de pilot. Daarnaast is een stuurgroep geformeerd onder leiding van burgemeester en portefeuillehouder dhr. Broekhuizen. Deelnemers van deze stuurgroep zijn daarnaast de concernmanager van de gemeente Twenterand, teamchef basisteam Politie Noord, sociaal consultant Mijande wonen, Coördinator Buurtbemiddeling van Avedan Welzijn en de adviseur Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente Twenterand. De stuurgroep zal toezien op de verder te ontwikkelen en uitvoering van buurtbemiddeling in combinatie met professionele mediation en aansturen op hoofdlijnen.

Op 7 februari 2024 is het samenwerkingscontract tussen de gemeente, Avedan Welzijn, Mijande Wonen en Mediationpraktijk Twente getekend. Hierna is voor het eerste extern gecommuniceerd over Buurtbemiddeling en is begonnen met het werven van vrijwilligers. De verwachting is dat er 1 mei voldoende “Twenterandse” vrijwilligers zijn opgeleid om de eerste meldingen op te pakken.

Effecten camerabewaking station Vroomshoop

In 2020 is de stationsomgeving van Vroomshoop regelmatig onderwerp van gesprek geweest in de media en de gemeenteraad in verband met overlast en vandalisme. De gemeente Twenterand, politie, straathoekwerk/jongerenwerk en Halt hebben in samenwerking diverse initiatieven en acties ondernomen om de problemen tegen te gaan en te voorkomen. In december 2020 zijn er in samenwerking met NS stations camera's geplaatst bij het station in Vroomshoop. De camera's zijn aangeschaft door de gemeente Twenterand en vervolgens in eigendom overgedragen aan NS Stations. Op verzoek van de politie kunnen de beelden worden uitgelezen wanneer er aanleiding toe is. De Politie en NS-stations geven beide aan dat het momenteel rustig is rondom het station en er weinig meldingen gedaan worden. Dit is ook het beeld van ons als gemeente. In volgende updates zullen wij alleen op station Vroomshoop in gaan als de overlast opnieuw toeneemt.

Veiligheidsmonitor

Als gemeente Twenterand hebben we afgelopen najaar deelgenomen aan de Veiligheidsmonitor 2023. De veiligheidsmonitor is een landelijk 2-jaarlijks onderzoek dat wordt uitgevoerd door I&O Research en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In deelnemende gemeenten wordt een vragenlijst verspreid onder een geselecteerd aantal adressen. Hierin staan vragen als: Hoe veilig of onveilig voelt u zich? Wat vindt u van uw buurt? Hoe denkt u over de politie? Ook zijn vragen over thema's zoals mensenhandel en ondermijning opgenomen in de vragenlijst.

In Twenterand hebben 2400 adressen de vragenlijst ontvangen. De respons op de vragenlijst was circa 30%. De eerste resultaten worden in maart 2024 verwacht. De uitkomsten gebruiken we onder andere voor het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid in 2025.

Terugblik integrale controles

In 2023 zijn een aantal integrale controles uitgevoerd, waarvan een aantal is georganiseerd samen met de gemeente Almelo (Almelo en Twenterand vormen een gebied waar één basisteam vanuit de politie actief is). Controles hebben o.a. als doel de leefbaarheid in de gemeente te verbeteren door tijdig overtredingen van regelgeving op te sporen. Door een controleteam samen te stellen bestaande uit meerdere disciplines, kunnen alle controles in één keer worden gedaan en blijft verstoring van de bedrijfsvoering en/of het gebruik zoveel mogelijk beperkt.

- In maart is er een horecacontrole uitgevoerd. Bij één bedrijf zijn overtredingen geconstateerd, waardoor her-controles door de gemeente en de NVWA noodzakelijk waren. Bij de andere gecontroleerde horecabedrijven zijn geen, of kleine, overtredingen aangetroffen.
- In juni is een controle van een bedrijfsverzamelgebouw geweest. Hier zijn enkele kleine overtredingen geconstateerd.
- In oktober heeft een controle autobedrijven plaatsgevonden. Hierbij sloot ook het Landelijk Intelligence- en expertisecentrum Voertuigcriminaliteit (LIV) aan. Uit de controle kwamen verschillende vervolgacties voor partners.

Naast georganiseerde integrale controles, worden uiteraard ook controles uitgevoerd wanneer er concrete aanwijzingen zijn over misstanden of overtredingen van regelgeving.

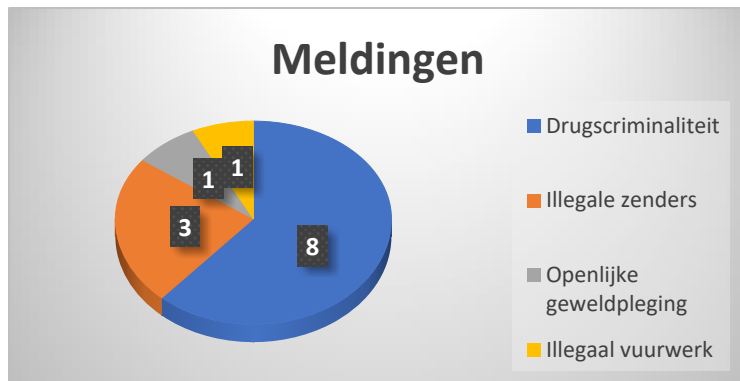
2. Ondermijning

Implementatie Wet Bibob

De wet Bibob (Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen Openbaar Bestuur) is een bestuurlijk instrument dat het bestuur kan ondersteunen bij het voorkomen van het ongewild faciliteren van criminele activiteiten en levert dus een bijdrage aan de integriteit van de overheid. Het maakt onderdeel uit van de plannen van het Kabinet in de bestrijding van ondermijning. Afgelopen oktober heeft het college van B&W ingestemd met het nieuwe Bibob-beleid gemeente Twenterand, waarna u als raad per brief bent geïnformeerd. Met het nieuwe beleid zijn onder andere de wetswijzigingen van de afgelopen jaren doorgevoerd en risicobranches benoemd waarop de Wet Bibob altijd door de gemeente zal worden toegepast. Met de vaststelling van de programmabegroting 2024 zijn de middelen die voor de implementatie van het beleid nodig zijn beschikbaar. Deze zullen worden ingezet om de bemensing te organiseren die nodig is voor de uitvoering van het nieuwe Bibob-beleid.

Meld Misdaad Anoniem

Per 1 januari 2022 is de gemeente Twenterand aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Meld Misdaad Anoniem (MMA) is het onafhankelijke meldpunt waar anoniem informatie gemeld kan worden over criminaliteit en misdaad. Er zijn in 2023 dertien meldingen binnen gekomen met de onderstaande categorieën.

Alle meldingen worden besproken met de relevante partners en waar nodig opgevolgd.

Campagne vastgoedbranche

Net als vorig jaar, neemt de gemeente deel aan een campagne van Meld Misdaad Anoniem. Dit jaar is het thema “misstanden in de vastgoedbranche”. Vastgoed wordt namelijk regelmatig misbruikt voor criminele doeleinden en ondernemers en werknemers kunnen worden geconfronteerd met onveilige situaties. De campagne vergroot het bewustzijn van vastgoedmedewerkers en biedt een veilige meldplek. De campagne duurt drie maanden en vindt zowel online als fysiek plaats. Er worden verschillende bijeenkomsten georganiseerd en er is een e-learning ontwikkeld voor vastgoedmedewerkers.

Twentse ondermijningsweken

Tijdens de Week tegen Ondermijning werken Twentse overheidsdiensten samen om inwoners bewust te maken van de gevaren van ondermijning en worden er integrale controles en acties georganiseerd. Platform Integrale Veiligheidszorg (IVZ) Twente is de organisator van de ondermijningsweek en de gemeenten sluiten aan bij de campagne. Er worden meerdere ondermijningsweken per jaar georganiseerd.

3. Zorg, jeugd en veiligheid

De afgelopen jaren is gewerkt aan het versterken van de samenwerking binnen de domeinen Zorg en Veiligheid. Naast overlappende thema's, die hieronder verder worden uitgewerkt, werken de adviseurs Openbare Orde en Veiligheid regelmatig samen met de procesmanagers aan zorgcasussen waarbij de openbare orde wordt verstoord of kan worden verstoord. Daarnaast is er een strategisch overleg opgestart met adviseurs Veiligheid, Jeugd en WMO, waarin afstemming over bestuurlijke overleggen plaatsvindt.

Protocol maatschappelijke onrust

In de maatschappij is steeds vaker sprake van (dreigende) maatschappelijke onrust. Onderwerpen als corona, boerenprotesten of complottheorieën werken polariserend en kunnen onrust veroorzaken. Maar ook lokale incidenten, zoals familiedrama's of incidenten op scholen kunnen onrust veroorzaken. De handreiking “maatschappelijke onrust” van Twenterand is dit jaar geactualiseerd en sluit nu ook aan bij de regionale handreiking. Deze handreiking beschrijft de aanpak voor sociale veiligheidsvraagstukken, waar sprake is van (dreigende) maatschappelijke onrust.

Regiovisies

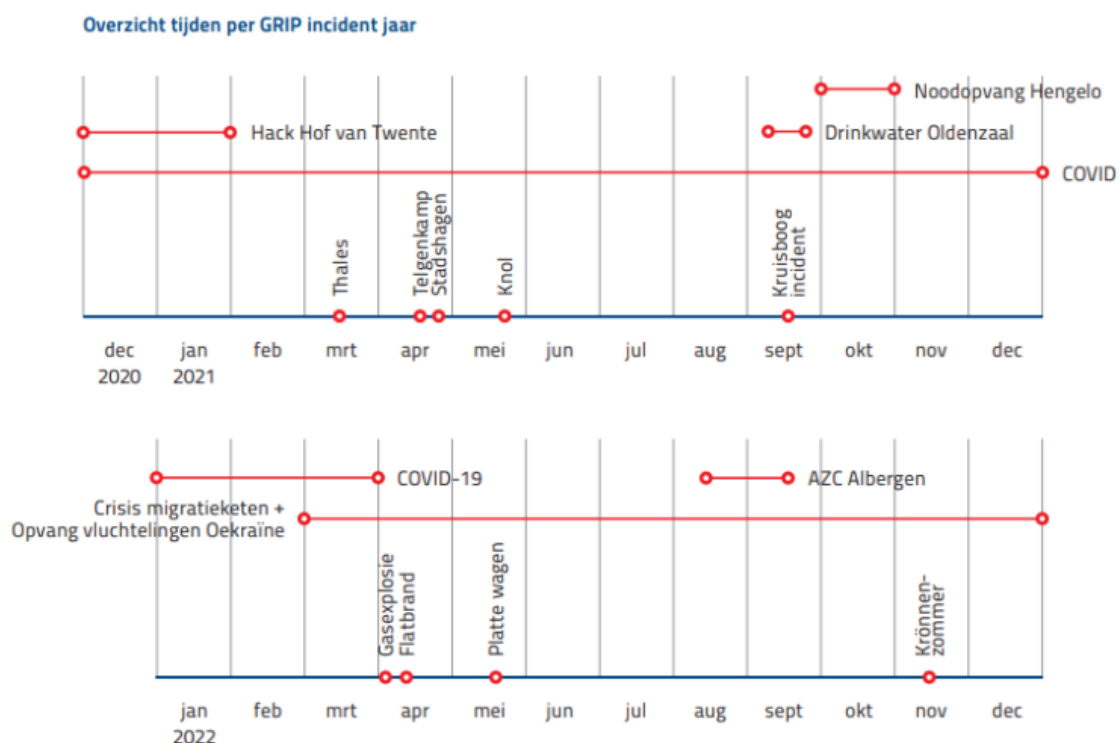
Ook op regionaal niveau wordt er gewerkt aan het versterken van de samenwerking Zorg en Veiligheid, o.a. binnen de regionale expertgroep Zorg, Veiligheid & Straf en de daarbij behorende

wergroepen. Zo zijn er afgelopen jaar twee regiovisie opgeleverd, namelijk de regiovisie “Aanpak Huiselijk geweld & Kindermishandeling” en de regiovisie “Mensenhandel”. Beide visie zijn goedgekeurd door B&W en ter informatie aangeboden in de raad.

4. Crisisbeheersing

Versterkingsgelden crisisbeheersing

Economische, sociale en politieke veranderingen in de samenleving wisselen elkaar in rap tempo af. Er is veel dat de aandacht van het crisisbeheersingsveld vraagt: de vele andersoortige langdurige crises naast de bekende rampenbestrijding voor de ‘klassieke’ fysieke veiligheidsrisico’s, versterking van regionale en landelijke crisisbeheersing en de nieuwe wetgeving inclusief bijbehorende ambities. Het Rijk gaat de komende jaren de bijdrage aan de veiligheidsregio's structureel verhogen ter versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening. Dit betreft de BDUR (Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding). De verhoging van deze gelden worden stapsgewijs ingevoerd van 46 miljoen in 2023 tot 83 miljoen in 2026. Veiligheidsregio Twente heeft een bestedingsplan opgesteld voor deze gelden. Dit plan gaat uit van versterking van de organisatie van de VRT voor crisisbeheersing, versterking van de paraatheid en slagkracht en versterking van de informatiepositie door de realisatie van Veiligheidsinformatie knooppunten. Daarnaast wordt ingezet op het creëren van een voorziening voor de inzet bij langdurige crisis zoals Covid-19 en asiel. In onderstaand schema's zijn de crises van de jaren 2020 en 2021 weergegeven waarin te zien is dat er regelmatig sprake is van een langdurige crisis. De gemeenteraden worden nog specifiek over dit onderwerp geïnformeerd.

Gewijzigde gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente

Op 1 juli 2022 is de wet ‘Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen’ in werking getreden. De wet versterkt de positie bij besluitvorming en de controlerende rol van gemeenteraden door hen meer inspraak te geven bij het treffen van gemeenschappelijke regelingen en bij het nemen van besluiten door de besturen daarvan. Dit leidt tot een aantal wijzigingen van de GR. De wet moet uiterlijk 1 juli 2024 zijn geïmplementeerd in de gemeenschappelijke regelingen. Nu er toch al een wijziging van de gemeenschappelijke regeling op grond van de Wgr noodzakelijk is, wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt en ook enkele andere wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente aangebracht zodat deze actueel is. Kern van de wijzigingen:

- Op welke ‘beleidsstukken’ inspraak van de raden mogelijk is
Hoe het voor raden mogelijk is inspraak te hebben indien gewenst
- De nieuwe mogelijkheid voor ingezetenen om inspraak te hebben
- De wijzigingen in de planning van de P&C cyclus
- De regels over de gevolgen van toe- uittreding tot de regeling

De gemeenteraad van Twenterand heeft in december jl. besloten geen zienswijze in te dienen op de conceptregeling. In april 2024 zal de definitieve Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio aan de raad voorgelegd worden.

Doorkijkje naar 2024

In 2024 zal, naast de doorlopende en reguliere taken, de nadruk liggen op het versterken van de aanpak van ondermijning. Hiervoor wordt een “actieplan Ondermijning” gemaakt, integrale controles worden gepland en de bewustwordingsbijeenkomst voor collega’s heeft al plaatsgevonden. Daarnaast wordt er een BIBOB coördinator geworven en wordt het BIBOB beleid geïmplementeerd.

De gemeente heeft ook een regionale verplichting t.a.v. ondermijning. In februari 2023 heeft het DVO Twente zich gecommitteerd aan de doelstelling dat Twentse gemeente voor de zomer van 2024 de “basis op orde” hebben wat betreft de ondermijningsaanpak. De “basis op orde” bestaat uit doelstellingen over de (interne) bewustwording & organisatie, informatiepositie, beleid & handhaving, integere & veilige werkomgeving en communicatie & voorlichting. Het is noodzakelijk dat deze voorzieningen bij alle gemeenten op orde zijn, enerzijds om verplaatsing van ondermijnende criminaliteit tegen te gaan (het zogeheten waterbedeffect). Anderzijds omdat er sprake is van onderlinge afhankelijkheid in de aanpak. De gemeente Twenterand voldoet nog niet aan al deze doelstellingen en moet in 2024 tijd en capaciteit investeren om de basis op orde te krijgen. Om de basis op orde te houden, vraagt dit ook in de verdere toekomst een investering in capaciteit.

Ook de pilot buurtbemiddeling start in 2024 en de samenwerking tussen Zorg & Veiligheid zal verder worden versterkt. Er wordt o.a. een oefening georganiseerd met als onderwerp maatschappelijke onrust.

Daarnaast wordt een start gemaakt met het preventief communiceren ten aanzien van de gevaren en risico’s van digitale criminaliteit, maar ook staat een campagne inbraakpreventieadvies op de planning.

Tot slot worden onderzocht hoe meer ingezet kan worden op datagericht werken.

Specifieke ambities en acties staan benoemd in het jaarplan 2024.

Meer informatie

- Het RIEC Oost-Nederland heeft samen met de Gelderland Academie een Podcast Reeks gemaakt voor raadsleden: Goede raad bij Ondermijning. Alle afleveringen staan inmiddels online en zijn te benaderen [via deze link](#).

Andere relevante links:

- [Twente Veilig](#)
- [IVZ platform](#)
- [Relevante documenten Veiligheidsregio Twente](#), o.a. Regionale crisisplannen Twente en Regionaal Risicoprofiel Twente
- [Data politie](#)